

Aantekeningen maken van leerstof kan erg leerzaam zijn: het kan helpen het te structureren, (daardoor) het beter te onthouden en het kan vervolgens ook worden gebruikt om te leren. Op welke manier kun je nu als leerling of student goed aantekeningen maken? In dit artikel tips en tools, voor zowel analoog als digitaal.

Digitaal of analoog

Het maken van aantekeningen kan erg waardevol zijn. Door op een goede manier aantekeningen te maken ben je als leerling of student tegelijkertijd de leerstof aan het verwerken en creëer je een basis om doorlopend van en mee te kunnen leren. Die aantekeningen maken kun je natuurlijk zowel op papier als digitaal doen. Wat is nu beter?

Daarover zijn de meningen verdeeld: [dit hangt namelijk van meerdere factoren af](#), waarbij het bijvoorbeeld gaat over het doel van de aantekeningen. Over het algemeen zie je daarbij wel dat het analoog maken van aantekeningen de voorkeur heeft, al was het maar omdat het voor minder afleiding zorgt. Toch zijn er ook aantal erg goede digitale tools, gericht op het opbouwen van kennis (zie verderop in dit artikel).

Belangrijk is hoe dan ook dat je de [leerlingen of studenten helpt met het maken van aantekening](#): leg uit hoe ze het kunnen doen, doe het eventueel voor en kijk tussentijds ook eens mee of het goed wordt toegepast.

Cornell methode

Op papier is een veelgeprezen manier de Cornell methode. Deze methode, afkomstig Dr. Walter Pauk van de Cornell Universiteit ('50), is gericht op het gestructureerd maken van aantekeningen én het vervolgens gebruiken om daarvan te leren.

Dit doe je door een A4-vel op te delen in verschillende vlakken, die ieder op een andere manier wordt benut:

Bron: planning-en-agenda.nl

Naderhand kun je als leerling of student de aantekeningen gebruiken om op een handige manier te leren. Dit doe je door het vlak '2. Notities' af te dekken, [bijvoorbeeld met een blaadje](#) en jezelf te overhoren over de sleutelwoorden, begrippen etc. in het vlak '3. Kernwoorden'. Op die manier ben je [actief bezig met kennis ophalen](#), oftewel retrieval practice toepassen, een krachtige leerstrategie. Een simpele, effectieve manier dus!

Digitale notities maken

Wil je liever digitaal aantekeningen maken, dan zijn er op de oppervlakte een aantal tools, zoals

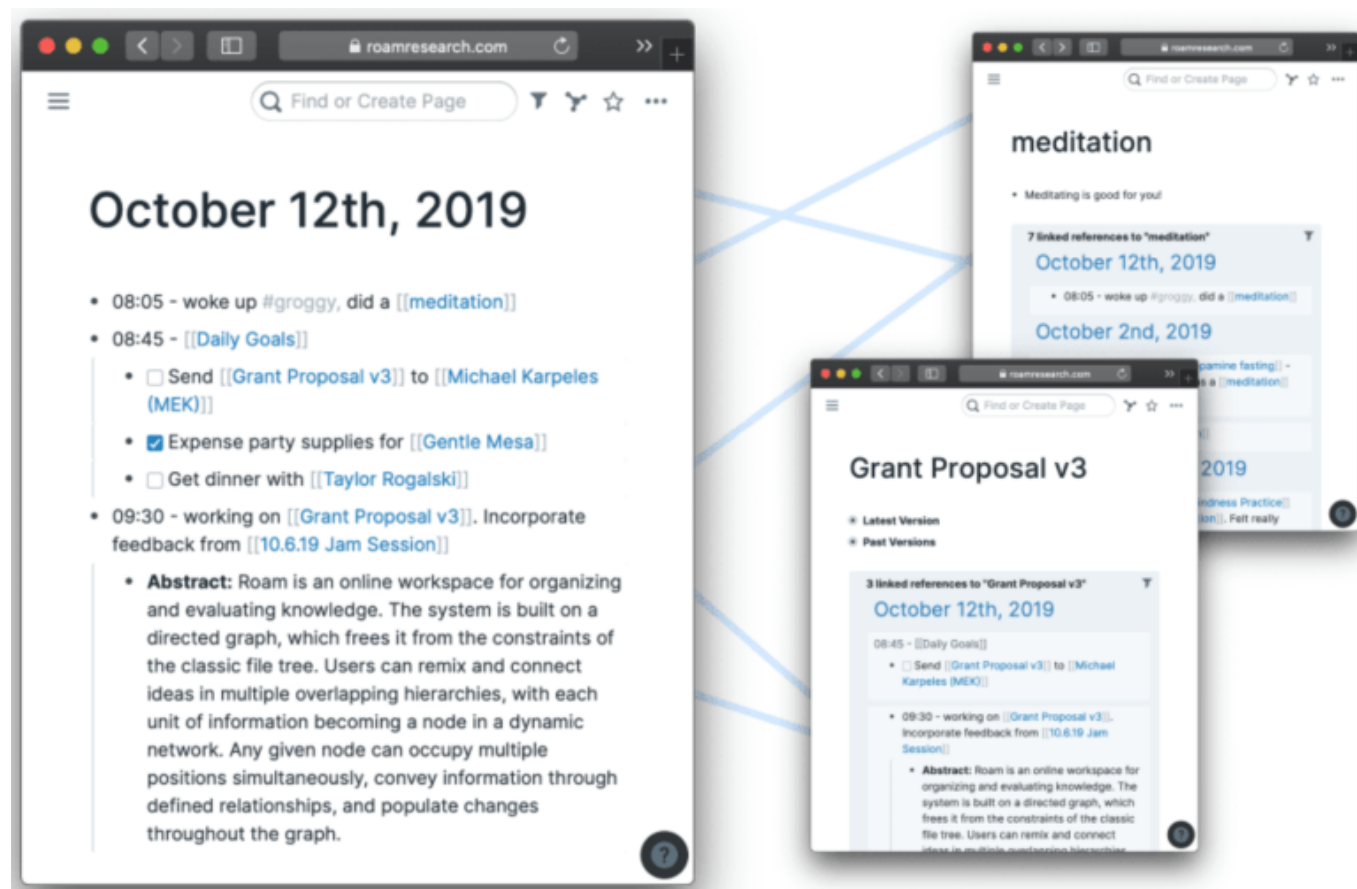
Evernote, OneNote, Apple notities etc. Dit zijn tools die handig zijn voor vergaderingen, maar niet speciaal gericht zijn op het onthouden dan wel opbouwen van kennis.

Software die gericht is op het opbouwen van kennis ('Knowledge Building Software') vergt soms wat extra tijd om te begrijpen, maar kan vervolgens erg waardevol zijn voor leerlingen/studenten (of het jezelf!). Hieronder 3 tools die de moeite waard zijn om je eens in te verdiepen.

Roam Research

Niet goedkoop (€11/maand), maar biedt een aantal interessante opties. Roam introduceert een compleet nieuwe manier van notities maken. In plaats van een collectie losse aantekeningen verzamel je in Roam gedachten als een netwerk (zoals [kennisschema's in je langetermijngeheugen](#)). Deze tool kort en krachtig omschrijven is best lastig, maar denk aan een soort Wikipedia, waarbij je zonder moeite verbanden tussen je aantekeningen legt. Wel worden de notities in de basis enkel online opgeslagen (al zijn er tegenwoordig weinig plaatsen zonder internet). Interessant is ook dat er een hele community om deze tool heen zit, die de tools gezamenlijk steeds beter maken. Je kunt de tool gratis uit proberen.

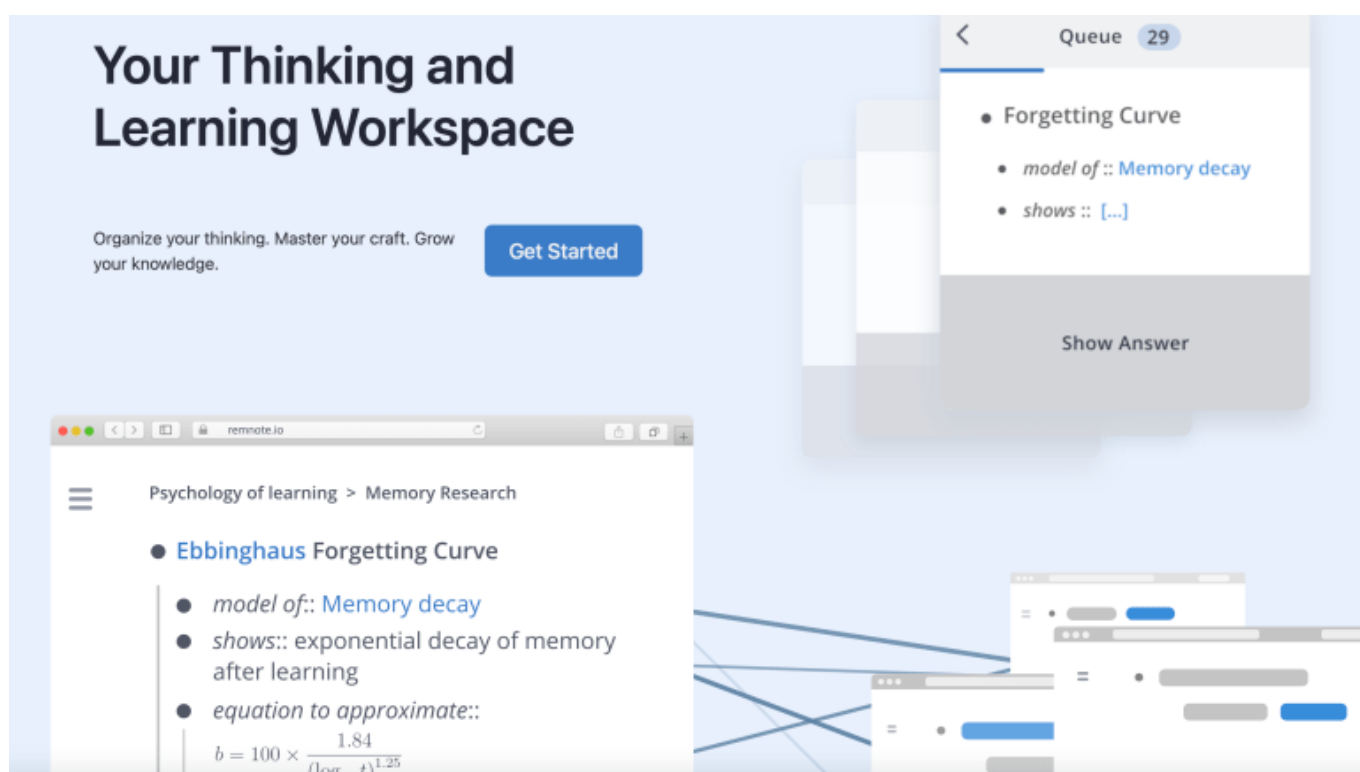
<https://roamresearch.com>

RemNote

In de basis vergelijkbaar met Roam Research, met iets minder opties, maar dan ook goedkoper (€0 of €6/maand). Een ander voordeel van deze tool is dat je notities makkelijk kunt omzetten naar flashcards (flitskaarten): een handige manier om begrippen, woorden, sommen etc. mee te leren ([wat offline erg goed kan worden gedaan met de Leitnerbox](#)). In de afbeelding hieronder zie je dan ook een verwijzing naar [de vergeetcurve van Ebbinghaus](#). Een handige en zeker niet dure tool dus, die je eveneens gratis kunt uitproberen en tegen een kleine betaling volledig kunt benutten. Lees ook [dit artikel](#), waarin de auteur uitlegt hoe hij Remnote gebruikt.

<https://www.remnote.io>

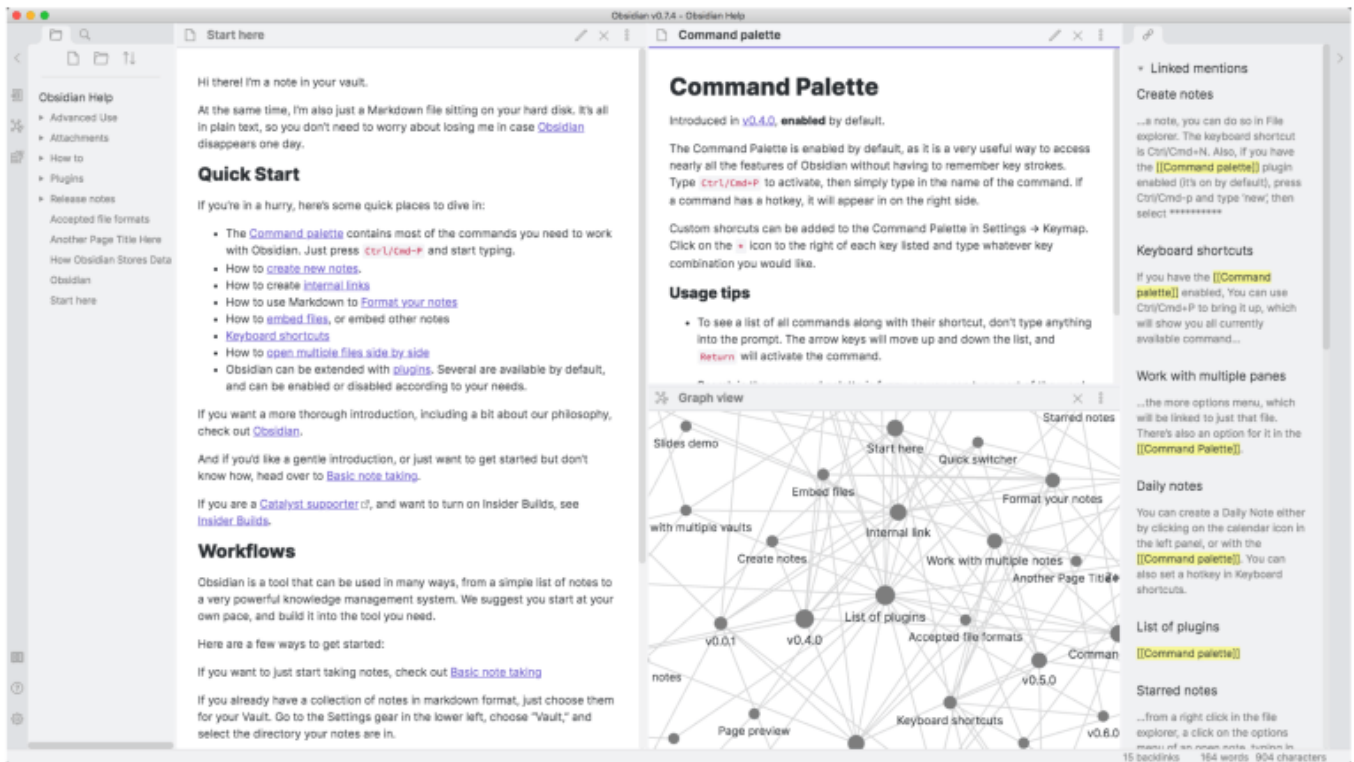

Obsidian

Een tool die je installeert op je device en de notities lokaal opslaat. Ook deze tool biedt een aantal interessante opties, zoals het omzetten van de aantekeningen naar een conceptmap, het maken van je eigen notitie-ruimte (meerdere notities bij elkaar) en makkelijk invoegen van links naar andere notities (backlinks) - iets wat de andere tools overigens ook kunnen.

Obsidian heeft een ander voordeel: het is gratis. Tegen betaling van eenmalig €23,- krijg je daarbij eerder toegang tot alle updates, toegang tot hun community en steun je de makers. De tool voelt soms wat minder 'natuurlijk' dan de andere tools, maar werkt over het algemeen erg prettig. Wederom gratis, dus probeer het eens uit en vergelijk het met de anderen.

<https://obsidian.md>

Meer lezen

Meer lezen over het opbouwen van kennis door middel van aantekeningen? Een interessant boek om te lezen is dan [How To Take Smart Notes](#). Een boek waarin de auteur ingaat op het de wetenschap achter het maken van leerzaam aantekeningen en manieren om dit in de praktijk te brengen, waarbij ook duidelijker wordt hoe de bovenstaande tips en tools hieraan kunnen bijdragen.

Ook boeiend is [dit artikel op Medium](#) (en bijbehorende verwijzingen naar andere artikelen) over het maken van aantekeningen.

☐ Succes met het maken van aantekeningen!